

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อที่จะศึกษา สภาพและปัญหาของ
สิ่งอำนวยความสะดวกและอุปกรณ์ทางด้านพลศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร โดยผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยัง
กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ทำหน้าที่เป็นเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบพลานามัย
ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย
จำนวน 69 โรงเรียน ได้รับแบบสอบถามคืนมาจำนวน 64 ฉบับ คิดเป็น ร้อยละ
92.75 และนำข้อมูลที่ได้อาณาวิเคราะห์ โดยแยกเป็นตอน ๆ ดังต่อไปนี้
ตอนที่ 1 รายละเอียดเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามและสภาพของ
โรงเรียน

2. สภาพของสิ่งอำนวยความสะดวกและอุปกรณ์ทางด้านพลศึกษา
ในโรงเรียน

3. ปัญหาของสิ่งอำนวยความสะดวกและอุปกรณ์ทางด้านพลศึกษา
ในโรงเรียน

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม มาทำการวิเคราะห์ โดย
คิดเป็นค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำเสนอในรูปแบบของ
ตารางและความเรียง

ผลการวิจัยปรากฏว่า

1. รายละเอียดเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามและสภาพของโรงเรียน
อาจารย์ผู้ทำหน้าที่ที่รับผิดชอบพลานามัย ส่วนใหญ่เป็นชาย มีอายุ
ระหว่าง 31 - 35 ปี มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีทางพลศึกษา มีประสบการณ์
ในการสอน 9 - 12 ปีและมีประสบการณ์เกี่ยวกับงานพิเศษโรงเรียน 1 - 4 ปี
สภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษา ส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนสหศึกษา
มีจำนวนนักเรียนในโรงเรียนโดยเฉลี่ยประมาณ 2481 คน จำนวนนักเรียนระดับ

มัธยมศึกษาตอนต้นประมาณ 50 คนต่อหนึ่งห้องเรียน จำนวนนักเรียนมัธยมศึกษา
ตอนปลายประมาณ 42 คนต่อหนึ่งห้องเรียน และหมวดพลานามัยได้รับงบประมาณ
ประจำปีการศึกษา 2529 ประมาณ 100,338 บาท

วิชาพลศึกษาในรายวิชาบังคับมัธยมศึกษาตอนต้น ระดับ ม. 1
ส่วนใหญ่ เปิดสอนวิชาชกชู้่น 1,2 และเทเบิลเทนนิส 1,2 ในระดับ ม. 2
เปิดสอนวิชา กระบี่ 1,2 และกรีฑา 1,2 ในระดับ ม. 3 ส่วนใหญ่เปิดสอน
วิชา ตะกร้อ 1,2 และบาสเกตบอล 1,2 วิชาที่เปิดสอนแทนวิชาบังคับใน
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ส่วนใหญ่เปิดสอนวิชา วอลเลย์บอล กิจกรรมเข้าจังหวะ
ฟุตบอล แบดมินตัน มวยสากลและแฮนด์บอล ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
ส่วนใหญ่ เปิดสอนวิชา แฮนด์บอล แบดมินตัน วอลเลย์บอล กิจกรรมเข้าจังหวะ
ดาบสองมือและฟุตบอล

โรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนใหญ่ มีรถตู้โดยสารประจำโรงเรียน และ
โดยเฉลี่ยโรงเรียนละ 1 คัน โรงเรียน ส่วนใหญ่ไม่มีโรงยิมเนเซียมหรือสถานที่
ฝึกกีฬาในร่ม ในส่วนของโรงเรียนที่มีสถานที่ฝึกกีฬาในร่ม ส่วนใหญ่ ใช้เป็นสถานที่
ฝึกชกชู้่น เทเบิลเทนนิส แบดมินตันและบาสเกตบอล ส่วนสนามกีฬากลางแจ้ง
ส่วนใหญ่เป็นสนามบาสเกตบอล สนามวอลเลย์บอล สนามฟุตบอลและสนามตะกร้อ

2. สภาพของสิ่งอำนวยความสะดวกและอุปกรณ์ทางด้านพลศึกษา ในโรงเรียน

อุปกรณ์พลศึกษาในรายวิชาบังคับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยเฉลี่ย
มีดังนี้ เบาะชกชู้่น 19 ผืน ไม้เทเบิลเทนนิส 13 อัน ตาข่ายเทเบิลเทนนิส
9 ผืน เสาศาเทเบิลเทนนิส 8 คู่ โต๊ะเทเบิลเทนนิส 7 ตัว ลูกเทเบิลเทนนิส
6 โหล ไม้คทา 30 อัน จักร 14 อัน ลูกทุ่มน้ำหนัก 10 ลูก รั้วกระโดด 9 ตัว
สตาร์ทตั้งบ็อก 4 อัน เบาะกระโดดสูง 3 ผืน ไม้พาดสามเหลี่ยม 2 อัน เสาศา
กระโดดสูง 1 คู่ บ่อทรายกระโดดไกล 1 บ่อ กระบี่หวาย 97 อัน เทปดนตรี
11 ตลับ เครื่องเล่นเทป 1 เครื่อง ลูกบาสเกตบอล 38 ลูก ตะกร้อ 40 ลูก
ตาข่าย 3 ผืน เสาศาตะกร้อ 3 คู่ บ่วง 2 อัน

อุปกรณ์พลศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยเฉลี่ยมีดังนี้

ไม้แบดมินตัน 13 อัน ลูกขนไก่ 7 โหล ตาข่าย 4 ผืน เส้าแบดมินตัน 3 คู่
ที่นั่งผู้ตัดสิน 1 ตัว กระบี่หวาย 89 อัน เทปดนตรี 4 คลับ เครื่องเล่นเทป
1 เครื่อง ลูกแฮนด์บอล 23 ลูก ตาข่าย 2 ผืน เส้าประตู 1 คู่ ลูกตะกร้อ
40 ลูก ตาข่าย 4 ผืน เส้าตะกร้อ 4 คู่ ที่นั่งผู้ตัดสิน 2 ตัว คานหวาย 109
อัน เทปดนตรี 4 คลับ เครื่องเล่นเทป 2 เครื่อง ลูกฟุตบอล 30 ลูก ตาข่าย
ฟุตบอล 3 ผืน บอลหนัง 2 ลูก ประตูฟุตบอล 1 คู่ ฟล่องหวาย 40 อัน เทป
ดนตรี 5 คลับ เครื่องเล่นเทป 1 เครื่อง ลูกวอลเลย์บอล 38 ลูก ตาข่าย 3
ผืน เส้าอากาศ 2 คู่ เส้าวอลเลย์บอล 2 คู่ เก้าอี้ผู้ตัดสิน 1 ตัว เทปดนตรี
กิจกรรมเข้าจังหวะ 9 คลับ กลองถึง 2 อัน เครื่องเล่นเทป 1 เครื่อง
เครื่องขยายเสียง 1 เครื่อง กลอง 1 ใบ เบาะยูโด 34 ผืน ชุดยูโด 16 ชุด
ผ้าปูเบาะยูโด 3 ผืน ไม้ชอกกี 35 อัน ลูกชอกกี 31 ลูก ชุดประตูชอกกี 2 ชุด
ประตูชอกกี 1 คู่ ถุงมือชอกกีบอล 16 ชุด ลูกชอกกีบอล 13 ลูก ไม้ตีชอกกีบอล
3 อัน เบสขาว 2 อัน โยมเพลทยางห้าเหลี่ยม 2 อัน หน้ากาก 1 อัน เบาะ 3 ผืน
หีบกระโดด 1 ชุด ม้าหมอน 1 ชุด ลูกเทเบิลเทนนิส 74 ลูก ไม้เทนนิส 27
อัน ตาข่าย 3 ผืน เส้าเทนนิส 2 คู่ ลูกธนู 10 ดอก เป้าและขาตั้ง 2 ชุด
ลูกรักบี้ฟุตบอล 9 ลูก เส้าประตูรักบี้ฟุตบอล 2 คู่ รองเท้ายกน้ำหนัก 11 คู่
บาร์เบล 2 ชุด เข็มขัดรัดเอวยกน้ำหนัก 1 เส้น ผ้าพันมือ 16 ผืน เขือก
กระโดด 14 เส้น ฟันยาง 9 อัน แบดชกกระสอบ 7 คู่ นวมซ้อม 7 คู่ กระจับ
7 อัน เป้าล่อ 5 อัน เฮดการ์ด 5 อัน กระสอบทราย 3 ใบ ฟันชิงบอล 2 ใบ
จ้าวหวาย 5 อัน เทปดนตรี 2 คลับ เครื่องขยายเสียง 2 เครื่อง เบาะ 3
ผืน ราวทรงตัวหญิง 1 ชุด เบาะ 3 ผืน ราวต่างระดับ 1 ชุด ห่วงยาง 29 อัน
จักรยาน 1 คัน ลูกเนตบอล 16 ลูก ตาข่ายเนตบอล 2 ผืน เส้าเนตบอล 1 คู่
ราวเดี่ยว 3 ชุด เบาะ 10 ผืน ราวคู่ 2 ชุด
เครื่องแต่งกายสำหรับนักกีฬาประเภทต่าง ๆ ดังนี้ ถุงเท้าฟุตบอล 27 คู่
เสื้อ-กางเกงฟุตบอล 26 ชุด สนับแข้ง 19 อัน รองเท้าฟุตบอล 19 คู่ ถุงมือผู้
ผู้รักษาประตู 2 คู่ ถุงเท้าวอลเลย์ 18 คู่ รองเท้าวอลเลย์บอล 17 คู่ เสื้อ -
กางเกงวอลเลย์บอล 14 ชุด สนับเข่า 13 คู่ ถุงเท้าบาสเกตบอลจำนวน 12 คู่

รองเท้าบาสเกตบอล 11 คู่ เสื้อ-กางเกงบาสเกตบอล 10 ชุด สนับเข่า 5 คู่ เสื้อ-กางเกงเทนนิส 2 ชุด รองเท้าเทนนิส 2 คู่ รองเท้าเทนนิส 2 คู่ รองเท้าแบดมินตัน 4 คู่ รองเท้าแบดมินตัน 4 คู่ เสื้อ-กางเกงแบดมินตัน 3 ชุด รองเท้าเทเบิลเทนนิส 12 คู่ รองเท้าเทเบิลเทนนิส 8 คู่ เสื้อ-กางเกงเทเบิลเทนนิส 7 ชุด ชุดว่ายน้ำชาย 4 ชุด ชุดว่ายน้ำหญิง 4 ชุด เสื้อ-กางเกงแฮนด์บอล 12 ชุด รองเท้าแฮนด์บอล 12 คู่ รองเท้าแฮนด์บอล 12 คู่ เสื้อ-กางเกงตะกร้อ 10 ชุด รองเท้าตะกร้อ 11 คู่ รองเท้าตะกร้อ 10 คู่ รองเท้ามวย 6 คู่ เสื้อ-กางเกงมวย 5 ชุด ชุดกระบี่-กระบอง 10 ชุด คาบแข่งขัน 4 อัน ชุดยิมนาสติกหญิง 3 ชุด ชุดยิมนาสติกชาย 2 ชุด ชุดยูโด 15 ชุด ชุดกรีฑาชาย 28 ชุด ชุดกรีฑาหญิง 26 ชุด รองเท้าวิ่ง 19 คู่ ปกกรัดข้อเท้า 7 คู่ ชุดวอร์ม 5 ชุด นาฬิกาจับเวลา 3 เรือน เทปวัดระยะ 2 ดับเบิล เครื่องไรยเส้น 1 เครื่อง

สรุปสภาพของอุปกรณ์ทางด้านพลศึกษา ในรายวิชาบังคับมัธยมศึกษาตอนต้น อุปกรณ์ที่ไม่เพียงพอคือ เบาะยืดหยุ่น โต๊ะเทเบิลเทนนิสและรั้วกระโดด ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย อุปกรณ์พลศึกษาส่วนใหญ่มีจำนวนเพียงพอและอุปกรณ์ที่ใช้ในการแข่งขันกีฬาที่ไม่เพียงพอคือ รองเท้ามวย ชุดกรีฑาชาย รองเท้าวิ่ง ชุดวอร์ม แอ่งเกลือและนาฬิกาจับเวลา

3. ปัญหาของสิ่งอำนวยความสะดวกและอุปกรณ์ทางด้านพลศึกษา ในโรงเรียน

การจัดซื้อจัดหาวัสดุอุปกรณ์ทางด้านพลศึกษา ประสบปัญหามาก คือ หมวดพละนามัยไม่ได้รับการช่วยเหลือด้านการเงินจากแหล่งการเงินอื่น ๆ การจัดซื้ออุปกรณ์ตามระเบียบการพัสดุนั้นล่าช้า อุปกรณ์ที่จัดซื้อมามีราคาสูงกว่าราคาที่ทางราชการกำหนด ครูผู้สอนไม่สามารถจัดหาวัสดุท้องถิ่นมาดัดแปลงเป็นอุปกรณ์ในการเรียนการสอน

การใช้อุปกรณ์ทางพลศึกษาประสบปัญหา คือ อุปกรณ์ชำรุด เพราะถูกใช้มากเกินไป นักเรียนใช้อุปกรณ์โดยไม่ถนอมรักษาและอุปกรณ์ชำรุดมากในช่วงฤดูฝน

การซ่อมแซมและบำรุงรักษาอุปกรณ์ทางพลศึกษา ประสบปัญหา

คือ อุปกรณ์ชำรุดด้วยยากแก่การซ่อมแซม วัสดุในการซ่อมแซมอุปกรณ์หาซื้อยาก และเสียค่าใช้จ่ายสูง อุปกรณ์ที่ซ่อมแซมแล้วไม่คงทน และไม่ดึงดูดความสนใจ นักการ-ภารโรงซ่อมแซมอุปกรณ์แล้วไม่ได้มาตรฐาน อุปกรณ์ขาดการดูแลรักษา อย่างถูกวิธี ขาดที่เก็บอุปกรณ์ที่มีดัดและปลอดภัย สถานที่เก็บอุปกรณ์ที่มีอยู่ คับแคบและไม่เพียงพอ ลักษณะ ขนาดและรูปร่างของอุปกรณ์รวมทั้งอุปกรณ์ ที่ชำรุด สร้างความยุ่งยากและเสียพื้นที่ในการเก็บรักษา และครูในหมวด พละนามัย ไม่เห็นความสำคัญของการซ่อมแซมและบำรุงรักษาอุปกรณ์

สิ่งอำนวยความสะดวกทางผลศึกษาในที่ร่ม ประสบปัญหามากที่สุด คือ ขาดห้องอาบน้ำสำหรับนักเรียนหรือนักกีฬาชาย-หญิง และขาดห้องฝึก สมรรถภาพที่เป็นสัดส่วน ปัญหาของสิ่งอำนวยความสะดวกในที่ร่มด้านอื่น ๆ นอกนั้นประสบปัญหา

สิ่งอำนวยความสะดวกกลางแจ้ง ประสบปัญหา คือ สนาม ไม่เพียงพอ และไม่ได้มาตรฐาน สนามถูกใช้จนไม่มีช่วงพักเพื่อปรับปรุงสนาม โรงเรียนขาดการวางแผนสนามที่แน่นอน ขาดอัตรากำลังในการนั่งชมกีฬาใน โรงเรียน สนามส่วนใหญ่ขาดร่มเงาและอุปกรณ์สนามขาดการดูแลรักษาอย่าง สมบูรณ์เสมอ

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวกและอุปกรณ์ทางผลศึกษา ดังต่อไปนี้

อุปกรณ์ทางด้านผลศึกษา ราคามาตรฐานที่ทางราชการกำหนด ไม่สามารถที่จะซื้ออุปกรณ์ที่มีคุณภาพได้ เนื่องจากราคาของอุปกรณ์ มีราคา สูงขึ้นในทุก ๆ ปี กรมสามัญศึกษาควรเร่งรัดดำเนินการปรับปรุงราคา มาตรฐานให้เป็นปัจจุบัน ควรแนะนำให้ให้นักเรียนใช้อุปกรณ์อย่างทะนุถนอม และ ครูผู้สอนก็ควรที่จะดูแลรักษาอุปกรณ์ด้วยเช่นกัน ครูผู้สอนผลศึกษาควรมีส่วนร่วม ในการจัดซื้ออุปกรณ์ทางผลศึกษา ตลอดจนควรมีส่วนร่วมในการพิจารณางบประมาณของโรงเรียนในส่วนที่เกี่ยวกับหมวดพละนามัย เพื่อให้หมวดพละนามัย ได้รับงบประมาณที่เหมาะสมและเพียงพอตลอดปีการศึกษา ควรมีการจัดงบประมาณเพื่อการซ่อมแซมอุปกรณ์ รวมถึงการปรับปรุงสถานที่สำหรับจัดเก็บ

อุปกรณ์ เพื่อให้มีความเป็นระเบียบ และเกิดความสะดวกในการนำอุปกรณ์ไปใช้และควรปรับปรุงขั้นตอนในการจัดซื้อให้มีประสิทธิภาพ

สิ่งอำนวยความสะดวกในที่ร่ม ควรจัดสถานที่ให้เพียงพอในการจัดกิจกรรมทางพลศึกษา ควรปรับปรุงแก้ไขแบบแปลนอาคารหรือโรงฝึกกีฬาในที่ร่ม เนื่องจากปัญหาที่เกี่ยวกับ อากาศที่ร้อนอบอ้าว เสียงก้อง แสงสว่างไม่เพียงพอ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การจัดสถานที่เพื่อเตรียมรับสถานการณ์ในช่วงฤดูฝน ควรปรับพื้นที่รอบอาคารเพื่อป้องกันน้ำท่วม ควรมีเจ้าหน้าที่คอยดูแลสถานที่ฝึกกีฬาในที่ร่ม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของความสะอาด ความเป็นระเบียบและไม่ควรจัดให้มีห้องเรียนวิชาอื่น ๆ ในสถานฝึกกีฬาในที่ร่ม ซึ่งเป็นผลให้การเรียนการสอนพลศึกษาไม่สามารถปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สิ่งอำนวยความสะดวกกลางแจ้ง ส่วนใหญ่จะเป็นสนาม ซึ่งมีอยู่ไม่เพียงพอ เนื่องจากโรงเรียนมีขอบเขตที่จำกัด ไม่ได้รับความสะดวกในการใช้สนาม สนามขาดรั้วและมิชขนาดไม่ได้มาตรฐาน พื้นสนามเป็นซีเมนต์ทำให้ไม่ปลอดภัยในการใช้สนาม สนามบางส่วนใช้เป็นที่จอดรถของอาจารย์ สนามควรมีรั้วรอบที่มั่นคงแข็งแรง สนามควรถมให้สูงและปลูกหญ้าให้มากเพื่อความปลอดภัยในการใช้สนาม

อภิปรายผลการวิจัย

สภาพโดยทั่ว ๆ ไปของโรงเรียนมัธยมศึกษา จากกลุ่มตัวอย่างพบว่า งบประมาณหมวดพลศึกษามักที่ได้รับการจัดสรรในปีหนึ่ง ๆ โดยเฉลี่ยประมาณ 1 แสนบาท ซึ่งอาจจะเพียงพอสำหรับการใช้จ่ายในโรงเรียนที่มีขนาดเล็กหรือโรงเรียนที่มีขนาดกลางคือนักเรียนประมาณ 2500 คน แต่สำหรับโรงเรียนที่มีขนาดใหญ่ก็มีนักเรียนมากกว่า 2500 คนขึ้นไปแล้ว อาจจะประสบปัญหา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องที่เกี่ยวกับราคาของวัสดุอุปกรณ์ทางด้านพลศึกษา ซึ่งประกอบด้วยวัสดุถาวรและวัสดุสิ้นเปลือง ในปีหนึ่ง ๆ ราคาของวัสดุอุปกรณ์เหล่านี้ ค่อย ๆ สูงขึ้น จนในปัจจุบันหลายรายการมีราคาสูงกว่าราคาที่ราชการกำหนด โดยเฉพาะอย่างยิ่งอุปกรณ์ที่มีคุณภาพดีก็ยังมีราคาสูงมากขึ้น หลายโรงเรียนจำเป็นต้องซื้ออุปกรณ์ที่มีคุณภาพดี

เพื่อใช้ตลอดปีการศึกษา ดังที่ ซาติชาย อิศรัมย์ (2525:8) กล่าวว่า "เรื่องอำนวยความสะดวกและอุปกรณ์ในการฝึก ตลอดจนถึงใช้ในการแข่งขัน อย่างน้อยที่สุด เราควรมีสถานหรือสถานที่ฝึกซ้อมอย่างพร้อมมูล เป็นของตนเอง สามารถที่จะฝึกซ้อมได้ทุกเวลาอย่างมีอิสระ แม้แต่อุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึกซ้อมและแข่งขัน ก็ควรที่จะใช้ของที่มียุทธภาพที่ดีที่สุดเช่นกัน"

โรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ในระดับมัธยมศึกษา ตอนต้น ส่วนใหญ่ ในวิชาพลศึกษา จะเปิดสอนตามรายวิชามังคับตามหลักสูตร และนอกจากนี้ ได้มีการนำเอาวิชาพลศึกษาอื่น ๆ ซึ่งเป็นวิชาเลือกมาเปิดสอน แทน ในกรณีที่โรงเรียนไม่สามารถเปิดสอนตามรายวิชามังคับได้ เช่น ในกรณีที่โรงเรียนเป็นโรงเรียนสตรี โรงเรียนมีพื้นที่สนามในขอบเขตที่จำกัด เป็นต้น ดังนั้น จึงมีการเปลี่ยนวิชาที่สอนในบางรายวิชา เช่น วิชากระบี่ วิชากรีฑา และวิชาตะกร้อ เป็นต้น วิชาพลศึกษาที่นำมาสอนแทนนั้น ส่วนใหญ่ จะนำวิชา วอลเลย์บอล มาสอนแทน ที่เป็นเช่นนี้ อาจเป็นเพราะว่า กีฬาวอลเลย์บอล เป็นกีฬาที่เป็นที่นิยมในปัจจุบัน และโรงเรียนหลายโรงเรียนก็มีความพร้อม ในหลาย ๆ ด้าน เช่น สนาม สามารถใช้สถานที่โล่งแจ้งไม่ต้องกว้างมาก มีบุคลากร และอุปกรณ์อย่างเพียงพอ และในส่วนที่สำคัญคือ โดยส่วนใหญ่ นักเรียนให้ความสนใจเป็นอย่างมาก ต่อวิชาวอลเลย์บอล และเมื่อเป็นเช่นนี้แล้ว การเรียน การสอนก็จะเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดังที่ สมคิด ชิตประสงค์(2521:23) กล่าวว่า "การเลือกกิจกรรมพลศึกษานั้น ควรเลือกกิจกรรมที่สนองความต้องการ และความสนใจของนักเรียน" ในทำนองเดียวกัน วรศักดิ์ เพ็ชรชอบ (2523: 72 - 73) ซึ่งกล่าวว่า "ครูควรเปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคนได้มีส่วนร่วมใน กิจกรรมต่าง ๆ ทั้งในและนอกห้องเรียน ตลอดจนให้คำแนะนำช่วยเหลือ ให้ นักเรียนได้สำรวจและทดลองความสามารถของตนเอง ตามความถนัดและความ สนใจของนักเรียน" ซึ่งก็สอดคล้องกับ ละเมียด ทรยุทธพิพัฒน์ (2529:57) ซึ่ง กล่าวไว้ว่า "การจัดพลศึกษาในโรงเรียนนั้น คือการให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมใน กิจกรรมพลศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน ตามความสามารถ ความสนใจ และความ ต้องการ"

ส่วนการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย นั้น จะสังเกตได้ว่า ตามหลักสูตรพลศึกษา พุทธศักราช 2524 ได้เปิดโอกาสให้โรงเรียนเลือกเปิดสอนได้ในหลาย ๆ รายวิชา ซึ่งนับว่าได้เปิดโอกาสให้เลือกกว้างพอสมควร ทั้งนี้แล้วแต่ความเหมาะสม ความสะดวกและความพร้อมของโรงเรียน ซึ่งรวมถึงความพร้อมทางด้าน อุปกรณ์ อาคารสถานที่ บุคลากร สิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ และรวมถึงตัวนักเรียนเอง ตามหลักสูตรพลศึกษา ได้เปิดโอกาสให้เลือกสอนได้ถึง 33 รายวิชาจากรายวิชามังคับเลือกและวิชาเลือก และจากข้อมูลที่ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลมานั้น ปรากฏว่า มีการเปิดสอนรวมทั้งสิ้น 22 รายวิชา หรือคิดเป็นร้อยละ 67 ของรายวิชาในหลักสูตร และวิชาต่าง ๆ ที่เปิดสอนนั้น โรงเรียนส่วนใหญ่จะคล้าย ๆ กัน ส่วนวิชาที่เปิดสอนส่วนใหญ่จะเป็น วิชาแฮนด์บอล แบดมินตัน วอลเลย์บอลและกิจกรรมเข้าจังหวะ

โรงเรียนส่วนใหญ่มีวัสดุโดยสารประจำโรงเรียน ส่วนใหญ่จะได้จากการบริจาคจากสมาคมครู-ผู้ปกครอง สหกรณ์โรงเรียน ร้านค้าและบริษัทห้างร้านเอกชนต่าง ๆ โรงเรียนส่วนใหญ่ถึงแม้ว่าจะขาดแคลนสถานที่เรียนหรือสถานที่ประกอบกิจกรรมพลศึกษาในที่ร่ม แต่โรงเรียนส่วนใหญ่ก็ยังสามารถจัดให้มีการเรียนการสอนได้ในบางรายวิชา ที่มีความจำเป็นต้องใช้สถานที่ในที่ร่มเป็นการเฉพาะ เช่นวิชายิद्धุ่น เทเบิลเทนนิส และแบดมินตัน เป็นต้น โดยดัดแปลงสถานที่ต่าง ๆ เช่น หอประชุม อาคารชั่วคราว โรงฝึกงานหรือบางส่วนของอาคารเรียน เป็นสถานที่เรียนหรือประกอบกิจกรรมในที่ร่ม

สนามกีฬากลางแจ้งส่วนใหญ่ จะใช้ในการเรียนการสอนตลอดปี และจะใช้ในการเรียนการสอนวิชา บาสเกตบอล วอลเลย์บอล ฟุตบอลและตะกร้อ จากสภาพของสนามในโรงเรียนต่าง ๆ นั้น มีข้อสังเกตที่ว่า สนามกีฬาแฮนด์บอล ในแต่ละโรงเรียนที่มีอยู่ (จากตารางที่ 4)มีเพียงร้อยละ 16 ของสนามที่มีอยู่เท่านั้น แต่การเรียนการสอนพลศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จากข้อมูลที่ได้ พบว่า มีการเรียนการสอนประมาณร้อยละ 68 ของวิชาที่เปิดสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และเมื่อนำข้อมูลทั้งสองมาเปรียบเทียบกัน พบว่า มีสนามที่ใช้ในการเรียนการสอนเพียง ร้อยละ 24

ที่เป็นเช่นนี้อาจจะเป็นเพราะผู้ตอบแบบสอบถาม มิได้แจ้งจำนวนของสนามกีฬา แอนด์บอลที่มีอยู่ในโรงเรียน มายังผู้วิจัย ทั้งนี้เนื่องมาจาก

1. มีการจัดทำสนามกีฬาแอนด์บอลซ้อนกับสนามกีฬาอื่น ๆ ซึ่งโอกาสที่จะใช้สนามแอนด์บอลน้อย เช่น ซ้อนกับสนาม บาสเกตบอล สนามวอลเลย์บอล สนามตะกร้อ หรือสนามฟุตบอล ซึ่งโดยปกติจะใช้สนามต่าง ๆ เหล่านี้ในการฝึกซ้อมกีฬาดังกล่าวเป็นประจำ เป็นผลให้สนามกีฬาแอนด์บอลถูกมองข้ามหรือ มิได้ให้ความสำคัญเท่าที่ควร

2. เกี่ยวกับสนามในการเรียนการสอนแอนด์บอลนั้น มีความยืดหยุ่นมาก เนื่องจากสามารถดัดแปลงหรือพื้นที่ต่าง ๆ มาใช้ในการเรียนการสอนได้ทุกรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นสนามดิน สนามหญ้าหรือสนามคอนกรีตก็ตาม

3. ขนาดของสนามแอนด์มีขนาดใกล้เคียงกับสนามกีฬาสถาปัตยกรรม และครูผู้สอนวิชาแอนด์บอลโดยทั่วไป มักจะดัดแปลงสนามบาสเกตบอลให้เป็นสนามแอนด์บอลไปในตัว ไม่จำเป็นต้องสร้างสนามแอนด์บอลโดยเฉพาะ เนื่องจากพื้นที่ในโรงเรียนโดยทั่วไป ก็มีพื้นที่อยู่ในเขตที่จำกัดอยู่แล้ว อีกทั้งสนามบาสเกตบอลก็มีอยู่ทุกโรงเรียน ในกรุงเทพมหานคร

สภาพของอุปกรณ์ทางพลศึกษาในโรงเรียน

สภาพของอุปกรณ์ทางพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ระดับปานกลาง (เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์การจัดอุปกรณ์ระดับมัธยมศึกษา ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งเสนอไว้ในปี 2529) เกี่ยวกับสภาพของอุปกรณ์ทางพลศึกษาในโรงเรียน จากการเปรียบเทียบข้อมูลต่าง ๆ ที่มีผู้ทำการวิจัยไว้และข้อเสนอแนะของนักพลศึกษาต่าง ๆ รวมทั้งเกณฑ์การจัดอุปกรณ์ทางพลศึกษากับข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของอุปกรณ์ในโรงเรียนที่ผู้วิจัยเก็บข้อมูลมานั้น (จากตารางภาคผนวก 1) เกณฑ์ต่าง ๆ ที่นำมาเปรียบเทียบกันประกอบด้วย

1. ความต้องการพื้นฐานในการจัดดำเนินการอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกทางพลศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษาทั่วประเทศ ผลงานวิจัยของคณิศร มิร์กซ์ ซึ่งได้ทำการวิจัยไว้ในปี 2527

2. แนวทางจัดอุปกรณ์ในระดับมัธยมศึกษา(อย่างน้อย/ปานกลาง) ของ วรศักดิ์ เพียรชอบ ซึ่งได้เสนอแนวความคิดไว้ในปี 2525

3. เกณฑ์การจัดอุปกรณ์ระดับมัธยมศึกษา(ระดับต่ำ/ปานกลาง/ระดับสูง) ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งได้เสนอไว้ในปี 2529

4. สภาพของสิ่งอำนวยความสะดวกและอุปกรณ์ทางด้านผลศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ของผู้วิจัยซึ่งเก็บข้อมูลปลายปี การศึกษา 2529

หลังจากที่ผู้วิจัยได้นำข้อมูลทั้งหมด(จากตารางภาคผนวก 1) มาเปรียบเทียบกัน ปรากฏว่า สภาพของอุปกรณ์ทางด้านผลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ที่ผู้วิจัยเก็บข้อมูลมานั้น ส่วนใหญ่มีจำนวนอุปกรณ์สูงกว่า ความต้องการพื้นฐานในการจัดดำเนินการอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกทางด้านผลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาทั่วประเทศ สูงกว่าแนวทางจัดอุปกรณ์ในระดับมัธยมศึกษา(อย่างน้อย) และสูงกว่าเกณฑ์การจัดอุปกรณ์ระดับมัธยมศึกษา(เกณฑ์ระดับต่ำ) และมีจำนวนใกล้เคียงกับ แนวทางจัดอุปกรณ์ระดับมัธยมศึกษา(จำนวนที่พึงประสงค์) ใกล้เคียงกับ เกณฑ์การจัดอุปกรณ์ระดับมัธยมศึกษา (ระดับปานกลาง) แต่มีจำนวนต่ำกว่า เกณฑ์การจัดอุปกรณ์ระดับมัธยมศึกษา (ระดับสูง)

สรุปได้ว่า สภาพของอุปกรณ์ทางด้านผลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ในปีการศึกษา 2529 มีจำนวนอุปกรณ์เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอนผลศึกษา และอาจจะไม่เพียงพอในบางรายการตามที่ผู้วิจัยได้เสนอไปแล้ว

ปัญหาของสิ่งอำนวยความสะดวกและอุปกรณ์ทางด้านผลศึกษา

ด้านการจัดซื้อจัดหาอุปกรณ์ทางด้านผลศึกษา

โรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ประสบปัญหาที่คล้าย ๆ กันคือ จำเป็นต้องซื้ออุปกรณ์ที่มีราคาสูงกว่าราคาที่ทางราชการกำหนดไว้ เพื่อให้ได้อุปกรณ์ที่มีคุณภาพมาใช้ในการเรียนการสอนตลอดปีการศึกษา ส่วนอุปกรณ์ที่มีราคาอยู่ในเกณฑ์ที่ราชการกำหนด ก็มีคุณภาพต่ำ เช่น ลูกฟุตบอล ใช้ไปไม่นาน

ก็แตก ผู้ซื้อของราคาแพงไม่ได้ ใช้ได้ทนกว่าของราคาถูก ซึ่งต้องจัดซื้อหลายครั้ง ใช้แล้วไม่คุ้มค่า พอซื้อหลายครั้งก็เสียเวลาในการจัดซื้อและ ในที่สุดก็ได้ของที่มีราคาแพงกว่าที่ควรจะเป็น(เป็นฤติ วงศ์พุด 2527:36) ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดหาอุปกรณ์ทางพลศึกษานั้น หมวดพลานามัยควรได้รับการช่วยเหลือทางด้านการเงิน จากแหล่งการเงินอื่น ๆ ในโรงเรียนเช่น ร้านค้า สหกรณ์ของโรงเรียนตลอดจนสมาคมครู-ผู้ปกครอง เพื่อให้ได้อุปกรณ์ที่เพียงพอต่อการเรียนการสอน ตลอดจนเพียงพอแก่การบริการนักเรียนทั่วไป และในกรณีที่หมวดพลานามัยได้รับงบประมาณที่จำกัด บางโรงเรียนต้องแก้ปัญหาโดยนำเอาเงินเบี้ยเลี้ยงของนักศึกษาไปรวมกับงบประมาณในการจัดซื้อตามราคาดมาตรฐาน เพื่อให้ได้อุปกรณ์ที่มีคุณภาพตามที่ต้องการ

เกี่ยวกับอุปกรณ์ที่มีราคาแพงนั้น กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ได้ให้ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาไว้ดังนี้ (กรมวิชาการ 2529:36)

1. ให้กรมวิชาการปรับวิชาที่ลงทุนน้อยมาเป็นวิชาบังคับ
2. ให้กรมฯ เข้าสังกัด สนับสนุน โดย
 - 2.1 เก็บเงินบำรุงอุปกรณ์ทางพลศึกษา เช่นเดียวกับห้องสมุดหรือห้องพยาบาล
 - 2.2 จัดสรรงบประมาณเพิ่มขึ้น
 - 2.3 ให้ออกระเบียบประกันของเสียหายในโรงเรียน
 - 2.4 ปรับราคามาตรฐานของอุปกรณ์ให้เป็นปัจจุบัน

ด้านการใช้อุปกรณ์ทางพลศึกษา

ความต้องการในการใช้อุปกรณ์ของนักเรียนนั้น แตกต่างกันไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับนักเรียนในส่วนใหญ่ ว่า มีความสนใจ มีความนิยมในกีฬาประเภทใดมากน้อยเพียงไร อุปกรณ์ที่นักเรียนใช้ฝึก ใช้ซ้อมบ่อย ๆ ครั้งนั้น ก็ย่อมจะมีอายุการใช้งานสั้นลงตามสภาพของการใช้ ยิ่งในภาวะของการขาดแคลนอุปกรณ์ เนื่องจากราคาของอุปกรณ์ที่สูงขึ้น ก็ยิ่งทำให้อุปกรณ์ถูกใช้มากขึ้น การที่ครูจะต้องมีอุปกรณ์ไว้ให้นักเรียนฝึกซ้อมทั้งในและนอกเวลาเรียนนั้น ถือเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่ง ดังที่ฟอง เกิดแก้ว (2518:176) ได้กล่าวไว้ว่า"อุปกรณ์แต่ละอย่างมีความหมายในตัวของมันเอง และความต้องการของนักเรียนนั้น ก็มีความแตกต่างกันไป ครูควรมี

อุปกรณ์ให้นักเรียนได้เลือกตามความพอใจ"

ในการใช้อุปกรณ์ทางพลศึกษานั้น ยังมีส่วนที่สำคัญที่เรามิอาจจะมองข้ามไปได้ สิ่งนั้นก็คือ การให้ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์อย่างถูกวิธีแก่นักเรียน ตลอดจนควรมีการสอดส่องดูแลการใช้อุปกรณ์ของนักเรียนอย่างทั่วถึง นอกจากนี้แล้วตัวครูผู้สอนเองไม่ควรกระทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องในการใช้อุปกรณ์เสียเองทั้งต่อหน้าและลับหลังนักเรียน เช่น การนั่งบนโต๊ะ เทเบิลเทนนิส การเตะลูกวอลเลย์บอลหรือลูกบาสเกตบอล เป็นต้น เกี่ยวกับเรื่องนี้ ผู้วิจัยมีความเห็นสอดคล้องกับ เป็นฤดี วงศ์พุด(2527:35)กล่าวว่า"ครูควรให้การศึกษแก่นักเรียน ให้มีความรู้ความเข้าใจ และเห็นความสำคัญของการใช้อุปกรณ์และการบำรุงรักษาที่ถูกต้อง สิ่งนี้จำเป็นที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง อุปกรณ์และวัสดุทางพลศึกษาส่วนมากที่ชำรุดหรือเสียหายอย่างรวดเร็ว โดยไม่จำเป็นสาเหตุเนื่องมาจาก วิธีการใช้ การดูแลของนักเรียนที่ไม่ถูกต้องมากกว่าอย่างอื่น ๆ" ด้วยเหตุนี้ ทั้งนักเรียนและครูควรมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น ดังที่กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการที่นักเรียนไม่ช่วยกันรักษาวัสดุอุปกรณ์และการใช้สถานที่ว่า(กรมวิชาการ 2529:32)

1. ครูควรชี้แจงการใช้วัสดุอุปกรณ์และสถานที่แก่นักเรียนทุกคน
2. ครูควรกำหนดเกี่ยวกับระเบียบในการใช้ การรักษาวัสดุอุปกรณ์และสถานที่
3. ครูควรควบคุมดูแลนักเรียนให้ปฏิบัติตามระเบียบที่ได้วางไว้

ประการสำคัญในการใช้อุปกรณ์นั้น ผู้ใช้อุปกรณ์เองก็มีปัญหาในการใช้คือ ใช้อุปกรณ์ไม่ถูกลักษณะงานที่ใช้ เนื่องจากอุปกรณ์มีน้อย แต่ความต้องการใช้มีมาก อาชุกการใช้งานจึงใช้ไม่ทน(เป็นฤดี วงศ์พุด 2527:34)

ด้านการซ่อมแซมและบำรุงรักษาอุปกรณ์ทางพลศึกษา

การซ่อมแซมและบำรุงรักษาอุปกรณ์ทางพลศึกษานั้น นับว่าเป็นสิ่งที่มีความสำคัญเป็นอย่างมาก แต่ครูพลศึกษาเองมักจะไม่ค่อยให้ความสำคัญมากนัก ทั้งนี้ อาจจะเป็นเพราะ อุปกรณ์ที่ชำรุดนั้นยากแก่การซ่อมแซมหรือซ่อมแซมไม่คุ้มกับค่าใช้จ่าย วัสดุในการซ่อมแซมอุปกรณ์หาซื้อยากและเสียค่าใช้จ่ายสูง อุปกรณ์

ที่ซ่อมแซมแล้วไม่ได้มาตรฐาน ไม่คงทนต่อการใช้และไม่ดึงดูดความสนใจของผู้ใช้ เป็นต้น ครูพลศึกษาควรให้ความสำคัญทางด้านนี้ให้มากขึ้น เช่น พยายามจัดทำ จัดสร้างอุปกรณ์ที่จะนำมาใช้ประกอบการเรียนการสอนให้มากยิ่งขึ้น มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงอุปกรณ์ที่ชำรุดใช้การไม่ได้ มาเป็นอุปกรณ์อีกชนิดหนึ่ง เช่น การหล่อปูนลงในลูกฟุตบอลที่ชำรุด เพื่อใช้แทนหลักในการเลี้ยงบอลอ้อมจุดในวิชาบาสเกตบอลหรือวิชาฟุตบอล เป็นต้น สำหรับอุปกรณ์ที่ยากแก่การซ่อมแซมหรือซ่อมแซมแล้วไม่คุ้มกับค่าใช้จ่ายที่เสียไป ควรดำเนินการจัดหาสถานที่จัดเก็บให้มิดชิดและเป็นระเบียบ หมั่นตรวจตราดูแลมิให้เป็นที่อยู่อาศัยของ มด ปลวก หรือเป็นที่ทำรังของหนู ซึ่งอาจจะนำความเสียหายมาสู่อุปกรณ์ต่าง ๆ ทั้งที่ชำรุดและที่มีคุณภาพดี ในกรณีที่ไม่มีสถานที่จัดเก็บหรือเก็บไว้นานมากเกินความจำเป็น ซึ่งสร้างปัญหาอย่างมากต่อการควบคุมดูแล ก็ควรดำเนินการระบายออกเสียบ้างตามระเบียบของการพัสดุ เช่น รวบรวมอุปกรณ์ที่มีอยู่แล้วนำไปแลกเปลี่ยนกับอุปกรณ์ใหม่ตามร้านค้าที่รับแลกเปลี่ยนและรับซ่อมแซมอุปกรณ์ หรือมีการแลกเปลี่ยนกับหน่วยงานอื่น ๆ การบริจาคอุปกรณ์ให้แก่โรงเรียนต่าง ๆ ในถิ่นกันดารที่ขาดแคลนอุปกรณ์ หรือแม้กระทั่งการจำหน่ายอุปกรณ์แล้วดำเนินการทำลาย ซึ่งวิธีนี้คงจะเป็นวิธีสุดท้ายในการแก้ปัญหาในด้านนี้ เกี่ยวกับเรื่องนี้ มีข้อให้ควรสังเกตว่า ควรจะมีการคัดเลือก แยกอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่สามารถซ่อมแซมได้ออกจากกันเสียก่อน แล้วรวบรวมไว้ ดำเนินการซ่อมแซมครั้งเดียวเป็นจำนวนมาก ๆ จะทำให้เสียค่าใช้จ่ายในการซ่อมแซมน้อยลง และจะเป็นการประหยัดงบประมาณในการจัดซื้ออุปกรณ์ใหม่ ๆ

อุปกรณ์ทางพลศึกษาต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นอุปกรณ์เก่าหรืออุปกรณ์ใหม่ หากขาดการดูแลและบำรุงรักษาอย่างถูกวิธีแล้ว อุปกรณ์เหล่านั้นก็จะมีอายุการใช้งานที่สั้นลง จะเห็นได้ว่า อุปกรณ์ทางพลศึกษาในปัจจุบัน มีมากมายหลายชนิด หลายประเภทและมีคุณภาพแตกต่างกัน ก่อให้เกิดความยุ่งยากในการเก็บรักษาดังนั้นห้องจัดเก็บอุปกรณ์จึงเป็นสิ่งที่สำคัญมาก หากมีสถานที่เก็บที่มิดชิดเป็นส่วน มีการจัดเก็บอย่างระมัดระวัง มีเจ้าหน้าที่คอยตรวจตรา ดูแลอย่างสม่ำเสมอ ไม่ปล่อยปละละเลย เพราะอุปกรณ์บางชนิดจะต้องจัดเก็บไว้ในที่ที่มีอุณหภูมิที่จำกัด หากเป็นดังนี้แล้ว จะส่งผลให้อุปกรณ์เหล่านั้นใช้ได้ทนทานและมีอายุยืนยาว

ในเรื่องที่เกี่ยวกับการจัดเก็บอุปกรณ์นั้น ผู้วิจัยมีความเห็นสอดคล้องกับ สมคิด ชิตประสงก์ (๒๕๒๑:๑๓๑) ที่ได้กล่าวไว้ว่า "การเก็บรักษาอุปกรณ์เป็นขั้นตอนที่สำคัญ ดังนั้นครูพลศึกษาควรรู้จักเก็บรักษาอุปกรณ์ให้อยู่ในสภาพที่คงทน และสะดวกแก่การใช้อยู่เสมอ นอกจากนี้ยังต้องให้ความปลอดภัยแก่ผู้ใช้อีกด้วย" นอกจากนี้ท่านยังได้เสนอแนวความคิดเกี่ยวกับการเก็บรักษาอุปกรณ์โดยยึดหลักดังนี้

๑. แยกประเภทเก็บเพื่อความสะดวกแก่การใช้ และควรแบ่งประเภทดังต่อไปนี้

๑.๑ ประเภทสำเร็จรูป

๑.๒ ประเภทวัสดุสิ้นเปลือง

๑.๓ ประเภทเครื่องฝึกพลศึกษา

๑.๔ ประเภทเครื่องกีฬาและเครื่องกรีฑา

๒. ควรคำนึงถึงความสวยงามของอุปกรณ์ด้วย อุปกรณ์ควรตกแต่งให้ น่าดูน่าใช้ยิ่ง จะช่วยดึงดูดและเร้าใจผู้เรียนให้เกิดความอยากเรียนอยากเล่น

๓. อุปกรณ์ทุกชิ้นต้องมีรายชื่อพร้อมตามประเภทต่าง ๆ เพื่อความสะดวกในการใช้และตรวจตรา

๔. อุปกรณ์ต้องได้รับการซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพที่ใช้ได้และปลอดภัย

๕. เมื่อใช้แล้วต้องนำมาเก็บยังที่เดิมในห้องเก็บอุปกรณ์ทุกครั้ง

๖. ควรมีเจ้าหน้าที่เก็บอุปกรณ์โดยเฉพาะ

๗. วางระเบียบการยืมอุปกรณ์และส่งอุปกรณ์เอาไว้ให้ทุกคน ปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกทางพลศึกษา

สิ่งอำนวยความสะดวกทางพลศึกษา แบ่งออกเป็น ๒ ประเภทคือ สิ่งอำนวยความสะดวกในที่ร่มและสิ่งอำนวยความสะดวกกลางแจ้ง โรงเรียนมัธยมศึกษาต่าง ๆ ในกรุงเทพมหานคร ล้วนมีความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกในที่ร่มเป็นอย่างมาก(จากตารางที่ ๑๑) ที่เป็นเช่นนี้ อาจจะเป็นเพราะประเทศไทยเป็นประเทศในเขตร้อน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงฤดูฝน จะมีฝน

ตกติดต่อกันเป็นเวลานานนับเดือน ก่อให้เกิดความลำบากและความยุ่งยากในการเรียนการสอนพลศึกษา ดังนั้น ความต้องการสิ่งอำนวยความสะดวกในที่ร่ม เพื่อปกป้องความร้อนจากแสงแดดและฝนในช่วงฤดูฝน จึงเป็นความต้องการที่มาเป็นลำดับต้น ๆ เสมอ ด้วยเหตุนี้โรงเรียนควรจัดให้มีสถานที่ฝึกพลศึกษาในที่ร่มให้มากขึ้น จัดสร้างห้องอาบน้ำสำหรับนักเรียนหรือนักกีฬา ชาย-หญิง ตลอดจนควรจัดให้มีห้องหรือสถานที่ฝึกสมรรถภาพที่เป็นสัดส่วน จัดทำตู้เก็บของสำหรับนักเรียนเพื่อให้นักเรียนได้เก็บอุปกรณ์อื่น ๆ ในช่วงที่จะต้องเรียนหรือปฏิบัติกิจกรรมทางพลศึกษา จัดให้มีห้องเปลี่ยนเครื่องแต่งกายสำหรับนักเรียน มีเจ้าหน้าที่คอยดูแลสถานที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความสะดวกเป็นระเบียบของสถานที่ มีความปลอดภัยในการใช้สถานที่และอุปกรณ์ต่าง ๆ

สิ่งอำนวยความสะดวกกลางแจ้ง ส่วนใหญ่จะเป็นสนามกีฬาและอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่อยู่กลางแจ้ง เช่น เป็นบาสเกตบอล บ่อทรายกระโดดไกล นี้อบอร์ด สนามฟุตบอล เป็นต้น โรงเรียนควรปรับปรุงสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้ร่มรื่น ปรับปรุงพื้นที่สนามโดยถมให้สูง เพื่อป้องกันน้ำท่วม ปูหญ้าเพื่อความปลอดภัยในการใช้สนาม ปูก้นไม้เพื่อให้ร่มเงาโดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงบ่าย จัดสถานที่จอดรถและช่องทางจราจรในโรงเรียนให้เป็นสัดส่วน อุปกรณ์สนามที่อยู่กลางแจ้งกลางแจ้ง ควรมีการบำรุงรักษาอย่างสม่ำเสมอ เช่นมีการทาสี ตกแต่งให้สวยงาม ซ่อมแซมส่วนที่ชำรุด เป็นต้น

เกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวกทางพลศึกษานั้น ผู้วิจัยมีความเห็นสอดคล้องกับ ฟอง เกิดแก้ว(2518:210), วรศักดิ์ เพียรชอบ(2523:19), สมคิด ชิตประสงค์(2521:98)และ ละเมียด กรยุทธพิพัฒน์(2529:58) ซึ่งท่านเหล่านี้ได้กล่าวในทำนองที่คล้าย ๆ กันว่า "เครื่องอำนวยความสะดวก อุปกรณ์และวัสดุในการสอนพลศึกษา ถือเป็นหัวใจของการสอน เพราะการสอนส่วนใหญ่ต้องอาศัยความสะดวกเช่น สนาม อุปกรณ์และวัสดุสิ้นเปลือง ถ้าหากขาดปัจจัยเหล่านี้เสียแล้ว การเรียนการสอนก็ไม่สามารถดำเนินไปได้หรือดำเนินไปได้ไม่ดีเท่าที่ควร ดังนั้นทางโรงเรียนและครูผู้สอนพลศึกษา จะต้องจัดหาเครื่องอำนวยความสะดวก อุปกรณ์และวัสดุในการสอนพลศึกษาอย่างเพียงพอ"

โรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ในปัจจุบันนี้หลายโรงเรียนประสบปัญหาเกี่ยวกับสนามและสถานที่ฝึกพลศึกษา เนื่องจากโรงเรียนส่วนใหญ่มีพื้นที่ของโรงเรียนในขอบเขตที่จำกัด เพื่อแก้ปัญหาด้านนี้ โรงเรียนควรที่จะขอความร่วมมือจากชุมชนที่อยู่รอบโรงเรียน โดยขออนุเคราะห์ในการใช้สถานที่และสนามรอบ ๆ โรงเรียน และถ้าเป็นไปได้ถ้าจะเสนอหน่วยงานต้นสังกัดให้ได้มีการเจรจาตกลงซื้อที่ดินรอบโรงเรียนในราคาถูกก็จะเป็นการดี เกี่ยวกับเรื่องนี้ ชาติชาย อิศรัมย์ (2525:129) ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องนี้ ไว้ว่า "ครูผู้สอนควรมีการจัดเตรียมสนาม สถานที่และอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้พร้อมเพียง หากไม่มีสนามเป็นของตนเอง ควรจะมีการติดต่อขอใช้สนามและสถานที่จากที่อื่น" ในขณะเดียวกัน กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2529:34) ได้ให้ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหเกี่ยวกับอาคาร สถานที่ที่ไม่เพียงพอว่า

1. ให้ต้นสังกัดช่วยเหลือด้านที่เรียนและสถานที่เก็บอุปกรณ์
2. ให้ต้นสังกัดทบทวนหลักเกณฑ์ในการพิจารณาสถานที่ตั้ง โรงเรียน
3. ให้ต้นสังกัดพิจารณาให้งบประมาณปรับปรุงสถานที่ ให้กับโรงเรียนที่มีสถานที่ที่ไม่เหมาะสมต่อการเรียนพลศึกษา อย่างทั่วถึง

นอกจากนี้ผู้บริหารโรงเรียนก็มีส่วนในการช่วยเหลือ และแก้ไขปัญหาลให้ลุ่ล่งไปได้ด้วยดี เช่น มีการจัดแบ่งงบประมาณการจัดซื้ออุปกรณ์ที่ได้รับในแต่ละปีให้เหมาะสม มีการจัดหางบประมาณเพิ่มเติมและควรสนับสนุนการจัดพลศึกษา เพื่อเสริมการเรียนการสอนวิชาอื่น ๆ ในโรงเรียน ในทำนองเดียวกัน วรศักดิ์ เพียรชอบ (2523:78-79) ยังได้ให้ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับผู้บริหารโรงเรียน ว่าควรให้การสนับสนุนโดย

1. จัดให้มีสถานที่สอนกิจกรรมพลศึกษาต่าง ๆ อย่างเพียงพอทั้งในร่มและกลางแจ้ง
2. จัดให้มีสถานที่เปลี่ยนเครื่องแต่งตัว สถานที่ทำความสะอาดร่างกายอย่างเพียงพอและเป็นสัดส่วนสำหรับชาย-หญิง
3. จัดให้มีสถานที่อาบน้ำ สำหรับครู-อาจารย์อย่างเพียงพอ ทั้งชายและหญิง อย่างเป็นสัดส่วน
4. จัดให้มีการดูแลสถานที่สอน สถานที่เปลี่ยนเครื่องแต่งตัว สถานที่

อาบนํ้าให้เรียบร้อยและสะอาดอยู่เสมอ

5. จัดให้มีการดูแล ปรับปรุง ซ่อมแซมสถานที่และอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้ อยู่ในสภาพที่เรียบร้อย ถูกสุขลักษณะและปลอดภัยอยู่เสมอ

6. จัดให้มีอุปกรณ์พลศึกษาต่าง ๆ อย่างเพียงพอและได้สัดส่วนกับ จำนวนนักเรียน

7. จัดให้มีบัญชีรายการอุปกรณ์ทางพลศึกษา ให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ

8. จัดให้มีสถานที่เก็บอุปกรณ์ทางพลศึกษา ให้เป็นไปตามชนิดและ ประเภท ด้วยความเรียบร้อย

9. จัดให้มีระเบียบในการใช้สถานที่ อุปกรณ์ ระเบียบการยืม การ ส่งคืน ให้ชัดเจน

10. จัดให้มีการศึกษาเกี่ยวกับการใช้สถานที่และอุปกรณ์ที่ถูกต้อง แก่ครู-อาจารย์และนักเรียน

11. จัดให้มีการสำรวจสถานที่และอุปกรณ์ ทุก ๆ สัปดาห์การศึกษา และเตรียมให้พร้อมก่อนเปิดภาคเรียนต่อไป

12. จัดให้มีการประเมินผลการใช้สถานที่และอุปกรณ์ที่จำเป็น

ข้อเสนอแนะของผู้วิจัย

ด้านอุปกรณ์

1. กระทรวงการคลัง ควรพิจารณา ปรับปรุงราคามาตรฐานของ อุปกรณ์ทางพลศึกษาให้เป็นปัจจุบัน

2. ควรเร่งรัดให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการจัดซื้อปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ

3. ควรจัดให้มีสถานที่เก็บอุปกรณ์ที่มีดัด ปลอดภัยและสะดวกในการใช้

4. ครูผู้สอนพลศึกษาควรมีการปลูกฝังนิสัยการใช้อุปกรณ์ที่ถูกต้องวิธี

แก่นักเรียน

5. ครูพลศึกษาควร หมั่นตรวจตราดูแลและซ่อมแซมอุปกรณ์ที่ชำรุด ซึ่ง จะ เป็นการประหยัดเงินงบประมาณ

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกทางผลศึกษาในที่ร่ม

1. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมให้ทุกโรงเรียน มีสถานที่เรียนกีฬาในที่ร่ม ที่เพียงพอและเหมาะสมกับจำนวนนักเรียน
2. โรงเรียนควรจัดให้มีอุปกรณ์และสถานที่ฝึกสมรรถภาพที่เป็นสัดส่วน
3. หมวดพลานามัยควรได้รับความสะดวกในการใช้สถานที่ฝึกกีฬาในที่ร่มอย่างเต็มที่
4. โรงเรียนควรจัดให้มีสถานที่ดื่มน้ำ และชำระล้างร่างกายอย่างเพียงพอและเหมาะสมกับจำนวนในโรงเรียน
5. โรงเรียนควรจัดให้มีสถานที่อาบน้ำสำหรับครู-อาจารย์และนักเรียนนักเรียน ชาย-หญิง อย่างเพียงพอ
6. ควรจัดให้มีตู้เก็บของสำหรับนักเรียนหรือนักกีฬาอย่างเพียงพอ

ข้อเสนอแนะในการทำการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับ สภาพและปัญหาของสิ่งอำนวยความสะดวกและอุปกรณ์ทางด้านผลศึกษา ในสถานศึกษาระดับ ประถมศึกษาและระดับอุดมศึกษา
2. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับ วิธีการแก้ไขปัญหของครูผลศึกษา ในกรณีที่ขาดแคลนอุปกรณ์
3. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับราคา คุณภาพและอายุการใช้งานของอุปกรณ์ผลศึกษา แต่ละประเภทที่มีอยู่ในปัจจุบัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย